

KU LEUVEN

HIVA

ONDERZOEKSINSTITUUT VOOR
ARBEID EN SAMENLEVING

Is een Europees asiel- en migratiebeleid mogelijk?

Johan Wets

Antwerpen, 27 November 2018

Is een Europees asiel- en migratiebeleid mogelijk?

- Ja, maar het zal moeilijk te realiseren zijn
- Een Europees asiel- en migratiebeleid kan best een **toekomstgericht geïntegreerd beleid** zijn.

Een geïntegreerd migratiebeleid ...

- **Verticale** Integratie => verschillende **beleidsniveaus**
 - het Europese
 - het nationale
 - het regionale
 - het locale
 - Het Internationale
- **Horizontale** integratie => verschillende **beleidsdomeinen**
 - Arbeid
 - Ontwikkeling
 - Handel
 - Internationale betrekkingen
 - Veiligheid
 - Integratie enzovoort.

Een geïntegreerd migratiebeleid ...

Daarbij moet men zich rekenschap geven

1. dat er verschillende
 - **Actoren**
 - **Belangen,**
 - **Benaderingswijzen**
 - op verschillende **analyseniveaus**
2. en dat het onvoorstelbaar belangrijke **tijdsperspectief** niet terzijde geschoven mag worden.

Uitdagingen

1. Een **toekomstgericht** beleid uittekenen
2. Een beleid uittekenen in de wetenschap dat een Europees beleid **zo goed als geen impact** heeft op) de oorzaken van migratie
3. Verzoenen **soevereiniteitsprincipe** individuele staten en een gemeenschappelijk Europees beleid
4. **Verzoenen** migratie- en asielbeleid met **internationale afspraken**, conventies en verdragen

Problemen

1. Er zijn **verschillende discours** m.b.t. de beleidsontwikkeling
 - Securitair (focus op veiligheid) => o.a. Raad
 - Humanitair (focus op mensenrechten) => o.a. parlement
 - Utilitair (focus op de economie) => o.a. werkgevers
2. Democratie is een **geïstitutionaliseerde manier van kortetermijndenken**
 - Migratie is een politiek geladen thema
 - Europa = Verschillende staten
 - Verschillende staten = verschillende belangen
 - Er zijn altijd ergens verkiezingen

Aanpak

- **Minimumgrens:**
 - behoud Sociale zekerheid (geïstitutionaliseerde solidariteit)
 - => géén open grenzen (humanitair?)
- **Maximumgrens:**
 - respecteren waarden en normen: Universele Verklaring vd Rechten vd Mens, EVRM, andere conventies, ...)
 - => geen gesloten grenzen (Securitair)
- De oplossing ligt **tussen beiden**
 - utilitair discours als hefboom?

Werkwijze in 10 punten

1. Tabula rasa
2. **Geïntegreerd migratiebeleid**
3. **Gemeenschappelijke Beleid** (Single European Application)
4. **Unieke procedure** (arbeid – bescherming - ...)
5. Grens-, bewakings- en uitwijzingsbeleid **integreren** in het migratiebeleid
6. Maximaliseren solidariteit binnen de EU (Sticks & Carrots)

Werkwijze in 10 punten

7. Maximaliseren samenwerking en gebruik van **bestaande instrumenten** zoals IGC
8. **Europees beleid inpassen** in / baseren op andere instrumenten (vb. WHO gedragscode ivm het aanwerven van medisch personeel)
9. Bijdragen aan de **verbetering** van Internationale instrumenten / instellingen (vb UNHCR/UNRWA)

Werkwijze in 10 punten

9. En vooral een **toekomstgericht** beleid uitbouwen met oog op
 - De demografische evolutie in Europa
 - De economische evolutie
 - De maatschappelijke noden

Samengevat:

Een utilitaire benadering om de securitaire en humanitaire benaderingen te verzoenen

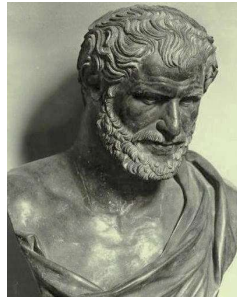
En finaal: origineel durven zijn

- **Braindrain:** waarom geen ‘**transfertsom**’ voor hoger opgeleiden beheerd door bv. ILO of Unesco met trekkingsrechten voor zendende landen om geld in onderwijs te investeren.
- **Terugkeer:** Waarom geen “**project**” maken voor de terugkerende migranten
- Waarom voor migranten geen (gedeeltelijke) **sociale zekerheid** trachten uit te werken die verder reikt dan landsgrenzen (mits voldoende checks and balances)

Is dit Realistisch?

Wat het debat moeilijk maakt.

Heraclitus *“De grote massa der mensen heeft geen kijk op het soort dingen waarop zij stuit, en wanneer die worden uitgelegd, brengen zij geen begrip op, maar houden vast aan hun particuliere opvattingen”*

Archibald MacLeish: *“Since wars originate in the minds of men, it is in the minds of men that the defences of peace must be constructed”* (Preamble Unesco)

Om verder te kunnen...

Thomas Dewar

“Minds are like parachutes. They only function when open”.

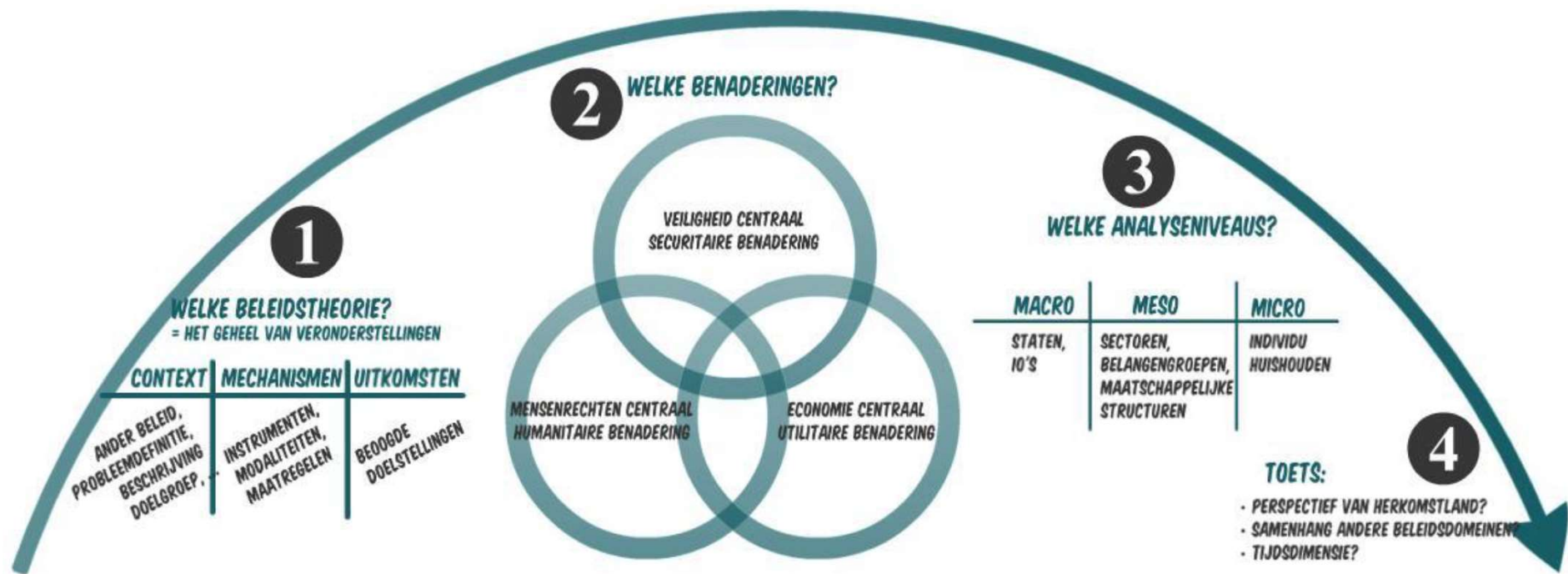
**METHODIEK VOOR EEN
MULTIDIMENSIONALE
ANALYSE VAN HET
MIGRATIEBELEID**

Sarah Vaes, Tom De Bruyn & Johan Wets

KU LEUVEN

ONDERZOEKINSTITUUT VOOR MIGRATIE EN SAMENLEVING

DANK U